

Д. СВЯТСКИ

МЛЪЧНИЯТЪ ПЪТЪ

Когато Коперникъ и Галилей доказаха, че центъръ на свѣта е не нашата мѣнича земя, а необятното слънце, тогава се помисли, че най-после е намѣрена оная неизмѣнна опора, която е търсило нашето безпокойно въображение. Сега вече ние знаеме, че слънцето съвсѣмъ не е централното свѣтило на вселената — такива слънца, като него, има безчислено много въ неизмѣримитѣ дълбини на вселената, и всѣко едно отъ тѣхъ се явява, като центъръ на своитѣ планети, движущи се нѣкъде съ тѣхъ.

Така сжщо и нашето слънце се движи непрекъснато, заедно съ земята, планетитѣ, кометитѣ, метеорнитѣ потоци — движи се, незнайно кжде, въ черната бездна на вселената. Дълго време никой и не подозираше даже за тоя стремителенъ полетъ на цѣлата наша система, до като не го откри знаменитиятъ Вилиамъ Хершелъ, тоя Коперникъ на звездния свѣтъ, като показва мѣстото на слънцето въ вселената.

Нашето слънце, въ сжщностъ, е само скромненъ членъ средъ останалата невъобразимо огромна, звездна система, която се нарича Млѣченъ пътъ.

Всѣки, навѣрно, е видѣлъ и не еднажъ се е любувалъ на Млѣчния пътъ, тая бѣлезникава ивица, която, като широка лента, опасва цѣлото звездно небе. Като се гледа съ просто око, тая ивица изглежда, като една свѣтлива неразделна частъ, но съ астрономическитѣ телескопи тя се разлага на извънредно много звезди, които сж така далече отъ насъ, че сж недостъпни за нашитѣ очи, но благодарение на тѣхната многочисленостъ, се натрупватъ една до друга и даватъ впечатление на млѣчна ивица. Ако почнеме да се отдалечаваме перпендикулярно отъ Млѣчния пътъ, то количеството на звездитѣ, които се намиратъ на определена квадратна единица върху небето, постоянно ще се намаляватъ. На това основание Хершелъ е основалъ своята хипотеза,¹⁾ възъ основа на която, ние съ нашата слънчева система се намираме почти въ центъра на грамадния звезденъ роякъ, нѣшо като двойно изпъкнала леща, чиято дебелена е незначителна въ сравнение съ дължината ѝ. Тая леща, проектирана на небесния сводъ, дава впечатлението на ивица, която ни окръжава. Нека си въобразиме тая леща, която има разрѣзъ въ формата на елипса, и да си я представиме, че тя е рав-

¹⁾ Хипотеза — предположение